

Рубрикамызын тонагы өлкәмизин са-
биг баш прокурору Елдар Һасеновдур.
Фикирләшдик ки, онунла сөһбәт охчу-
ларымыз үчүн мараглы олачаг. Һәр ше-
дән әввәл она көрә ки, сабиг баш проку-
рурун вахтилә дәвләт мәмуру кими вер-
дији мусаһибәләр санбалы, мәнтиги илә
дигтәти чәлб едирди. Бу чәһәти илә дә
игтидар марагларындан чыхыш едән
бир чох һакимијәт нүмәјәндәләриндән
фәргли олараг, екс баш прокурорун
проблемләре, о чүмләдән игтидар-мұха-
лифәт мұнасибәтләриндәки фикир ајры-
лыгына, зиддијәтли мағамларә нәгте-
ји-нәзәри, мұхалифәтин хејринә олмаса
да, истәр ичтимаијәт, истәрсә дә мұха-
лифәт арасында чидди гәбул олунурду.
Башга тәрәфдән, сабиг баш прокурорун
мәтбуатла әләгәси дәвләт марагы, мұһүм
дәвләтчилик принципләри илә бағлы
мәсәләләрин һүгүгшүнас шәрһинә чид-
ди еһтијач јарандығы вахтларә тәсәдүф
едирди. О, белә мағамларда биләваситә
өзү илә, јахуа прокурорлуг органларын-
дакы проблемләре бағлы журналистлә-
рин суалларына чавабларында тәмкинни,
конкретлији илә сечилир, рәһбәрлик ет-
дији мұһүм саһәнин дахили "сөз-сөһ-

бәт"нин ичтимаијәтин музакирәсинә
сәбәб олмасына әсас вермәмәјә чалы-
шырды. Фикирләшдик ки, сабиг баш
прокурор бәлкә һәмин суалларә да, нә-
һәјәт, чаваб вермәк гәрарына кәлди.

Е.Һасеновдан мусаһибә алмаг иста-
жимизин башга бир чидди әсасы да вар
иди. Сон једди илдә јеткилиләрдән бир
чоху јүксәк вәзифәләри илә видалашма-
лы олуб. Онларын әксәријәти барәдә
вәзифәдә олдуғлары дөврә мәтбуатда
башланмыш тәнгид вә ифша кампанија-
сы онлар вәзифәдән кетдикдән сонра да
сәнкимәјиб. Елдар Һасеновун шәхсиндә
исә мәсәлә башга чүр олду. Ичтимаијәт
арасында чидди гәбул едилән мәтбуат
органлары ганунларла һесаблашмаға
мәчбур едән, һәбс едиб азадлыгдан мәһ-
рум етмәк сәләһијәти олан шәхсин ар-
хасынча данышмадылар. Бу "иши" са-
биг баш прокурорла бир командада, бир
органда, о чүмләдән вахтилә онун табе-
лијиндә чалышышы бәзиләри көрмәјә
башладылар. Өзләримиз? Һавадарлары-
мы? Нә үчүн? Һансы мәсәлә?

Беләликлә, мусаһибимиз Азәрбај-
чанын сабиг баш прокурору Елдар Һүм-
бәт оғлу Һасеновдур.

хылмышды. Белә јазыр вә
дүшүнүрләр ки, һакимиј-
јәтдә тәмсил олунан бир вә
ја јеканә (бир чох сәбәблә-
рә көрә) гарабагы да кет-
ди. Азәрбајчан сијасәтин-
дә өзүнә јер алмыш бу мә-
сәләјә мұнасибәтиниз не-
чәдир?

- Бир аз дәринә варсаг,
Түркмәнчәј, Күлүстан мұғави-
ләләринин мұмқунолма сә-
бәбләриндән бири, бәлкә дә,
өзүмүзүн өзүмүзү ичәридән
дидиб-дағымағымыз олуб.
"Азәрбајчанлыјам" демәјә ди-
лимизин вә һәјәт тәрзимизин
вәрдиш етмәмәси илә бағлы
олуб. 1988-чи илдән етиба-
рән торпағларымызын ишға-
лына тә"сир едә билмиш да-
хили амирләр чәркәсиндә дә,
мәнә белә кәлир ки, бу аспе-
кт ичәт нәзәрдән гачырмаг
лазым дејил. Диггәт јетирин,
һәлә дә шуурларда фикирлә-
шилир ки, Гарабагы итирми-
шик; дүшүнүлмүр ки, Азәрбај-
чан парчаланыб. Әразисинә
вә әһалисинин сајына көрә
елә дә бөјүк олмајан мәмлә-
кәтимизи рекионларә бөлүн-
мүш, парчаланмыш шәкилдә
көрмәк истајәнләр дәвләтчи-
ликдән, мүстәгил дәвләт ан-
лајышындан, милли мәнсубиј-
јәтә көрә ифтихар һиссиндән
чох-чох узагдырлар.

Бәлкә мәнсубијәтинә кө-
рә вәзифәдән азад олунма-
ғым барәдә дүшүнмәк белә
истәмирәм. Баш прокурор вә-
зифәсинә тә"јин олунанда да
мән елә һәмин бәлкәдән
идим. Вәзифәјә һансыса бөл-
кәнин нүмәјәндәси кими јох,
азәрбајчанлы, Азәрбајчан во-
тәндашларындан бири кими
тә"јин олунмушдүм. "Бу күн
Азәрбајчан сијасәтиндә ре-
киончулуг мәсәләси јер алыб,
өзүнә јер тапыб" фикрини дә
гәбул етмирәм. Лакин истис-
на етмирәм ки, дүшмән гүвә-
ләр бу амили Азәрбајчан оја-

Азәрбајчанын сабиг баш прокурору Елдар Һасенов:

«Мән вәзифәни һеч вахт даими һесаб етмәмишәм...

...Ән бөјүк арзум доғма Гарабағымызы азад көрмәкдир»

- Елдар мұаллим, Сизин
баш прокурор вәзифәсин-
дән чыхарылмағыңыз чох-
лары үчүн көзләниләмәз
олду. Сизин үчүн нечә?
Анчаг хәлиш едирик, сә-
мими чаваб верәсиниз.

- Әввәлдән разылашаг ки,
суалларыңыз кәскилик
дәрәжәсиндән асылы олмаја-
раг, чаваблар сәмими олачаг.
Чүнки кәскилијин гаршысын-
да таб кәтирән мұһүм чәһәт-
ләрдән бири дә елә сәмими-
ликдир.

- Бағышлајын, сөзүңүз
кәсирәм. Гејдәр Әлијев
кәскилијинин гаршы-
сында једди ил таб кәтир-
мәјинизин сәбәби дә сәми-
милијинизлә бағлы олуб?

- Чәнаб президентин про-
курорлуғун рәһбәрлији илә
бағлы гәбул етдији мә"лум
гәрары кәскилик кими гүмәт-
ләндирирсинизсә, һағлысы-
ныз - тәләбкарлыг кәскин гә-
рарларын гәбул олунмасыны
зәрури едир. О ки галды сә-
мимилик амилине, сон једди
илдә чалышдығым мұһүм дәв-
ләт вәзифәсиндә сәмими кө-
рүнмәјә чалышмамышам, са-
дәчә, сәмими олмушам. Чүнки
ганунун һәр шејдән вә һәр
кәсдән алилији, үстүнлүгү о
заман тә"мин олунә билир ки,
онун тәтбиғи әдәләтләр гәрар-
ла нәтичәләниш олсун. Бу-
нун үчүн исә тәләбкарлыг вә
чалышдығым саһәјә сәмими
мұнасибәт садәчә олараг ла-
бүддүр.

- Гајдаг әввәлки суала.
Јә"ни вәзифәдән чыхарыл-
маңыз Сизин үчүн дә көз-
ләниләмәз олдуму?

- Истәр баш прокурор иш-
ләдијим дөврәдә, истәрсә дә
әввәлләр вәзифәни даими
һесаб етмәмишәм вә етмәк
дә истәмәмишәм. Чүнки вәзи-
фәни даими һесаб едән дәв-
ләт мә"муру кеч-тез вәзифә
һәрисинә чеврилмәјә мәһкүм
олур. Бу исә чох тәһлүкәли
һалдыр.

- Бәс вәзифәдән чыхарыл-
мағын сәбәбин нәдә
көрүсүңүз?

- Вәзифәдән азад олунма-
ғым һағда президент фәрма-
нында вә өтән ил апрелин
26-да кечирилән мұшавирәдә
чәнаб президент гәбул етдији
гәрарларын сәбәбини кифәјәт
гәдәр ачыглајыб. Һесаб еди-
рәм ки, прокурорлуғун рәһ-
бәрлијиндә јаранмыш вә кәр-
кинлик һәддини хејли - һәлә
3-4 ил әввәл кечмиш вәзифәт
мұвафиг гәрарын гәбул олун-
масыны зәрури едирди. Елә
она көрә дә әввәлки - апре-
лин 21-дә кечирилән мұшави-
рәдә, чәнаб президентин дә
билдирдији кими, дәвләт
башчысындан хәлиш етмиш-

дим ки, јалныз мәним барәм-
дә гәрар гәбул етсин. Чүнки
јаранмыш вәзифәтдә башга
чыхыш јолу көрмүрдүм.

- Лакин сәләһијәт мүддә-
тиниз битдикдән сонра белә,
јә"ни мартын 22-дән
сонра да ишә чыхыр, һәтта
президентин јанында ке-
чирилән мұшавирәләрдә
иштирак едирдиниз. Сәлә-
һијәт мүддәти битмиш
шәхсин белә мұшавирә-
ләрдә иштиракы гануна
нә дәрәжәдә узылашырды?
Бу, Сизә олан инама ишә-
рә иди?

- Өтән ил март ајынын
21-дә сәләһијәт мүддәтинин
битмәси илә бағлы Прези-
дент Апаратына рәсми мұра-
циәт көндәрмишдим. Бундан
сонракы дөврәдә чәнаб прези-
дентин јанында кечирилән мұ-
шавирәләрдә иштиракымла
бағлы сизин гәнаәтинизи дә
гәрибчилијә салмаг истәмәз-
дим. Лакин һәмин мүддәтдә
процессуал ганунверчилик-
дә нәзәрдә тутулан сәләһиј-
јәтләримдән истифадә ет-
мирдим.

- Белә олан һалда, јәгин
ки, вәзифәјә тәқрар тә"јин-
нағынның јубадылмасы
Сизин дә дүшүндүрмәјә
билмәзди. Белә чыхыр ки,
вәзифәдән чыхарылманыз
Сизин үчүн бир о гәдәр
көзләниләмәз олмајыб...

- Бајаг сөйләдим ки, вәзи-
фәјә сәвијәсиндән асылы ол-
мајараг, һеч вахт даими көзлә
бахмамышам. Мұнасибәтлә-
римин өлчү ваһиди дә һеч бир
заман вәзифә илә бағлы ол-
мајыб. Она көрә дә гәбул еди-
лә биләчәк һәр һансы бир гә-
рарә дахилән һазыр идим.

- Елдар мұаллим, е"тираз
етмирсинизсә, бир даһа дө-
нәк апрел мұшавирәсинә.
Һәмин мұшавирәдә прези-
дент фәалијәтиниздәки
нәгсанларә да хејли јер
ајырды. Һалбуки буна гә-
дәр Сиз игтидар команда-
сындакы тәк-түк адамлар-
дан идиниз ки, рәһбәрлик

етдијиниз органын үнван-
ына әсасән хош сөзләр
дејилр, прокурорлуғун
фәалијәти јүксәк гүмәт-
ләндирилди. Илк нөвбә-
дә прокурорлуғун 80 иллик
јубиләјинә һәср олунмуш
јығынчагда президен-
тин чыхышы јада дүшүр.

- Елә дејил, чәнаб прези-
дент јери кәләндә, әсас олан-
да бизи дә аз тәнгид етмәјиб.
Лакин прокурорлуғун әлдә ет-
дији наилијәтләри гејд едиб,
гүмәтләндирмәји дә һеч вахт
унутмајыб. О ки галды апрел
мұшавирәсинә вә мұшавирә-
дә президентин сөйләдији
фикирләрә, тутдуғу ирадла-
ра... бу күн дә һесаб едирәм
ки, чәнаб президент һәмин
мұшавирәдә объектив мөвге-
дән чыхыш етди. Һағлы тән-
гид вә ирадларла јанашы,
прокурорлуғун фәалијәтин-
дәки мүсбәт ишләри гүмәт-
ләндирмәји дә унутмады. Нәг-
санларә кәлдикдә исә, унут-
маг лазым дејил ки, сон 7 ил-
дә һүгүг-мұһафизә органла-
рынын фәалијәтинә, өзү дә
интенсив фәалијәтинә кәскин
еһтијач дүюлүб. Бу еһтијачы
өдәмәкдән өтрү прокурорлу-
ғун коллективи дә аз зәһмәт
чәкмәјиб, бачардығы сә"ји
көстәриб, ән башлычасы, га-
нунун алилији намина өзм вә
гәтијәт көстәрә билиб. Бу ил-
ләрдә истәр хусуси тәһлүкә-
ли дәвләти чинајәтләрә, ис-
тәр игтисади саһәдә таланчы-
лыг фактларына, истәрсә дә
шәхсијәт әләјинә чинајәтлә-
рә һүгүги мұдахилә имканла-
ры чәрчивәсиндә көз јумула-
мајыб. Ганунун тәләбинә,
президентин төвсијәсинә
әсасән барышмаз, кәскин мұ-
баризә мөвгејиндә олмаға ча-
лышмышдыг. Бунлары демәк-
лә һеч дә бурахылан нәгсан-
лары инкар етмәк фикриндә
дејиләм.

- Сөзүңүздән белә чыхыр ки,
президентин барәниздә гә-

бүл етмиш олдуғу гәрардан
наразылығынз јохдур?

- Конкрет баш прокурорла
ишләјиб-ишләмәмәк прези-
дентин сәләһијәтиндәдир.
Јадыныздадырса, вәзифәдән
чыхмамышдан бир ај әввәл дә
һава лиманында һәмкарлары-
ныза буну сөйләмишдим вә
билдирмишдим ки, чәнаб
президентин гәбул етдији һәр
һансы бир гәрар тәрәфимдән
јалныз һөрмәтлә гәбул олун-
чаг. Бир даһа билдирирәм ки,
чәнаб президентин һәмин гә-
рарыны һөрмәтлә, раһатлыг-
ла гәбул етмишәм вә сәбәб-
ләрини анлајырам. Азәрбај-
чан дәвләтинин мүстәгиллик
тарихинин һеч дә асан олма-
ја бир дөврүндә чалышыб
Конститусија мүддәтини баша
вурмуш илк баш прокурор ки-
ми вәзифәдән кетдијимә кө-
рәми наразы галмалыјам?

- Сәләһијәт мүддәтинизин
битмәси илә бағлы Сизин
вәзифәдән азад етдији кү-
нүн ахшамы президент
Фидан вә Хураман Гасы-
мова бачыларынын кон-
сертиндә иштирак етди.
Консертдән сонра о, Гасы-
моваларла сөһбәти заманы
белә бир фикир ишләт-
мишди: "Бу күн мәним чох
ағыр күнүм иди". Сизчә,
президент нә демәк иста-
јырди?

- Инанмырам ки, 21 апрел
ицласынын вахт бахымындан
узунмүддәтли олмасы чәнаб
президенти јормуш олсун вә
ја јора билсин. Јәгин ки, бу
фикир дә тәсәдүфи сөйләнил-
мајыб.

- Бәс һәмин күн Сизин үчүн
нечә, ағыр күн олдуму?

- Гәбул едилмиш гәрарын
маһијәти бахымындан јох.
Ицласын маһијәти бахымын-
дан исә о күн мәним үчүн дә
мә"нән чох ағыр кечди.

- Сизин ишдән азад олун-
маңыз мәтбуатда, елә ич-
тимаијәтин өзүндә дә ре-
кионал призмадан да ба-

**Јадыныздадырса,
илк әввәл шајиә
бурахдылар ки,
Елдар Һасенов
Рамиз Мөһдијев
әвәзләјәчәк. Бу,
аз көрсәнди, сон-
ра шајиә јаймаға
башладылар ки,
президентлик ид-
диасындадыр.
Бу чүр шајиәләр,
бә"зи мә"мурла-
рын гејри-гануни
әмәлләринә көрә
гујруғуну бәсан-
дан сонра мәгсәд-
ли шәкилдә јайыл-
маға башлады вә
сизә дә јажшы
мә"лум олан гә-
зетләрин сәһифә-
ләринә чыхарыл-
ды. Һәлә о дөвр-
дә мәсәләјә ај-
дынлыг кәтирмәк
зәрурәти һисс ет-
дијимдән, мұса-
һибәләримдән би-
риндә ачыг бил-
дирдим ки, һәјәт-
дә сечдијим икти-
сасымдан да,
узун илләр ча-
лышдығым пешә-
дән дә, тәләјим-
дән дә разыјам.
Реаллыг бундан
ибарәтдир ки, вә-
зифәдән кетдик-
дән сонра да елә
һәмин фәалијәтлә
мәшғулам.**

сәтиндә көрмәк истәмәсин-
ләр. Мүстәгил Азәрбајчан
дәвләтинин мәһв етмәк, халғы-
мызы вәтәндаш мұһарибәси-
нә тәһрик етмәк үчүн буна ча-
лышмасынлар...

- Елдар мұаллим, белә бир
фәрзијә дә вар ки, вәзифә-
дән чыхарылмағынның
сәбәбләриндән бири дә ку-
ја Сизин бөјүк сијасәтә го-
шулмаг истајинизлә, һәтта
президентлијә иддиалы ол-
мағынызла бағлы олуб. Бе-
лә шајиәләр, Сизчә, һара-
дан гајнағланыр?

- Бу чүр шајиәләр, бә"зи
мә"мурларын гејри-гануни
әмәлләринә көрә гујруғуну
басандан сонра мәгсәдли шә-
килдә јайылмаға башлады вә
сизә дә јажшы мә"лум олан гә-
зетләрин сәһифәләринә чы-
харылды. Бу просес башлан-
ғычыны 1996-чы илдән көтүр-
сә дә, 1998-чи илдән етиба-
рән даһа фәал ритмә салын-
ды. Јадыныздадырса, илк әв-
вәл шајиә бурахдылар ки, Ел-
дар Һасенов Рамиз Мөһдије-
ви әвәзләјәчәк. Бу, аз көрсән-
ди, сонра шајиә јаймаға баш-
ладылар ки, президентлик ид-
диасындадыр. Һәлә о дөврә
мәсәләјә ајдынлыг кәтирмәк
зәрурәти һисс етдијимдән,
мусаһибәләримдән бириндә
ачыг билдирдим ки, һәјәтдә
сечдијим иктисасымдан да,
узун илләр чалышдығым пе-
шәдән дә, тәләјимдән дә ра-
зыјам. Овахты мусаһибәмдә
демишдим ки, елми-педагожи
јарадычылыгла мәшғул олмаг
фикрим вар. Реаллыг да бун-
дан ибарәтдир ки, вәзифәдән
кетдикдән сонра елә һәмин
фәалијәтлә мәшғулам.

- Белә бир фикир дә јайы-
лыб ки, куја Сиз Авропа
өлкәләриндән биринә сә-
фир кетмәк барәдә мұра-
циәт етмисиниз.

(арды вар)

Müsaibəni aparır:
Zemfira Məmmədqızı